

Budget 2021 – Indledende drøftelser – Pleje og Omsorg

Budget 2021 - Pleje og Omsorg	Type	Beskrivelse
Ledige boliger	Budgetudfordring	Høje lejetabsudgifter, herunder tomme plejeboliger og ældreboliger, samt lejetab til boliger som er lukket for visitation, eller brugt til andet formål.
Hjælpe midler	Budgetudfordring	Øgede udgifter, hænger sammen med lovgivningsændringer samt mere avancerede hjælpemidler som koster mere.
Elever	Opmærksomhedspunkt	Elevoptaget er forøget, uddannelsesforløbene er blevet forlænget, samlet betyder det flere udgifter.
Sygepleje	Opmærksomhedspunkt	Der opleves opdrift i den udekørende sygepleje.

Indledning:

Sundhedsudvalget efterspurgte på Sundhedsudvalgsmødet den 12. maj 2020 en nærmere beskrivelse af ledige boliger og hjælpemiddelområdet.

Udover de ønskede notater, er der også kort beskrevet nogle få opmærksomhedspunkter til budget 2021 og yderligere nogle kendte opmærksomhedspunkter til budget 2022.

Ledige boliger

Lejetabet i Rebild Kommune overstiger det afsatte budget til området. I notatet her beskrives, hvor udgifterne til lejetab kommer fra, samt hvilke handlemuligheder der potentielt kan være. I 2020 er budgettet til lejetab på samlet 2,4 mio. kr.

Tomgangsleje for plejeboliger og ældreboliger

Rebild Kommune betaler tomgangsleje for de boliger, som ikke er udlejet, både på ældrecentrene og ældreboligerne. Nedenfor fremgår oversigter over de boliger, som kan lejes ud, og det gennemsnitlige antal ledige boliger i 2020 indtil nu.

Ældrecentre	Aktive plejeboliger ekskl. aflastning	Gns. Ledige boliger 2020
Bælum	32	4,6
Terndrup	30	1,6
Nørager	16	0,2
Rørbæk	21	0,4
Skørping	42	3,8
Støvring	23	0
Øster Hornum	16	0,6
Ådalscentret	29	0
Suldrup	30	0,4
Haverslev	16	0,2
I alt	255	11,8

By	Ældreboliger	Gns. Ledige boliger 2020
Suldrup	31	2,5
Støvring	19	1,0
Skørping	16	0,1
Svinget	8	1,0
Nørager	14	5,1
Terndrup	12	0,5
Øster Hornum	10	5,6
Haverslev	10	4,1
Bælum	6	0,3
I alt	118	20,2

Hvis Rebild Kommune gennemsnitligt har 11,8 ledige plejeboliger, som der betales tomgangsleje til, bliver det til ca. 1,0 mio. kr. på årsbasis ud fra en gennemsnitlig huslejeudgift.

Hvis antallet af ledige ældreboliger er 20,2 i gennemsnit bliver den årlige lejetabsudgift på ca. 1,5 mio. kr. ud fra en gennemsnitlig huslejeudgift.

Samlet set er der et forventet lejetab til boliger som ikke er lejet ud på ca. 2,5 mio. kr. på årsbasis ud fra det nuværende gennemsnit i antal ledige boliger og en gennemsnitlig huslejeudgift.

For at nedbringe udgifterne til tomgangsleje på både plejeboliger og ældreboliger er der grundlæggende to muligheder, enten at boligerne bliver udlejet eller at den samlede boligkapacitet reduceres.

Plejeboliger lukket for visitation for at spare driftsudgifter

Rebild Kommune har lukket for visitationen på plejeboliger fordelt på 3 ældrecentre, henholdsvis Suldrup, Haverslev og Nørager. Der har været tale om boliger, som har været ledige i en længere periode. Årsagen har været at finde driftsbesparelser, men udgiften til lejetab er der fortsat.

Ældrecentre	Plejeboliger lukket for visitation – driftsbesparelse
Bælum	
Terndrup	
Nørager	11
Rørbæk	
Skørping	
Støvring	
Øster Hornum	
Ådalscentret	
Suldrup	1
Haverslev	2
I alt	14

De årlige udgifter til lejetab på de boliger som er lukket for visitationen for at opnå driftsbesparelser ligger på ca. 1,1 mio. kr. Det bemærkes, at 6 af de 11 plejeboliger på Nørager ældrecenter på nuværende tidspunkt betales af arbejdsmarked, som har tilknyttet boligerne til midlertidigt ophold. Derfor er udgiften på dette område pt. reduceret.

Når Nørager ældrecenter lukker, skal der ikke afregnes lejetab for de boliger der pt. er lukket for visitation, hvilket potentielt svarer til 0,8 mio. kr. årligt. I forlængelse heraf er den reelle udfordring i 2021 og frem ca. 0,3 mio. kr. på årsbasis.

Handlemulighederne på dette område er enten at lukke op for visitation og dermed de medfølgende driftsudgifter til ældrecentrene, og satse på at boligerne kan lejes ud, eller også skal boligerne indgå i en reduktion af boligkapaciteten.

Plejeboliger brugt til andet formål – Rebild Kommune betaler huslejen

Rebild Kommune bruger flere plejeboliger til andet formål, herunder aflastningsboliger og akutpladser. De plejeboliger, som vi anvender, betaler Rebild Kommune huslejen til. Akutpladserne er gået fra 4 i Skørping sidste år, til 12 akutpladser i starten af 2020, og forventeligt 18 akutpladser med udgangen af 2020. I nedenstående antager vi 18 akutpladser da det forventeligt er scenariet for budget 2021. Fordi alle 18 akutpladser ikke er taget i brug endnu, er der ikke flyttet budget til lejetab for akutpladserne endnu. Finansiering til lejetab til de 18 akutpladser indgår i den politiske aftale, og vil blive flyttet når alle 18 boliger er taget i brug som akutpladser.

I Haverslev er det også besluttet af lukke 6 plejeboliger for at gøre plads til Hjemmeplejedistrikt Syd. Det bemærkes, at boligerne på Haverslev ældrecenter havde været ledige længe, før de blev anvendt som base for Hjemmeplejedistrikt Syd, og det har derfor ikke været en ny eller ukendt udgift til lejetab.

Ældrecentre	Lukkede boliger	Aflastningsboliger	Akutpladser
Bælum		1	
Terndrup		1	
Nørager		1	
Rørbæk		1	
Skørping		1	
Støvring			18
Øster Hornum		1	
Ådalscentret		1	
Suldrup		1	
Haverslev	6	1	
I alt	6	9	18

I forhold til udgifter til lejetab svarer de 6 lukkede boliger på Haverslev til ca. 0,5 mio. kr., de 9 aflastningsboliger svarer til ca. 0,7 mio. kr. i årligt udgifter til husleje, og de 18 akutpladser, når alle 18 er taget i brug, svarer til ca. 1,4 mio. kr. på årsbasis. Samlet svarer det til ca. 2,6 mio. kr.

Vi bruger også 2 ældreboliger til andet formål, hvilket svarer til ca. 0,2 mio. kr. på årsbasis.

Lejetab - forbrug

Nedenfor fremgår en oversigt over regnskab 2019 og forventet forbrug 2020.

Forbruget i 2020 afhænger også af, hvornår Nørager ældrecenter lukker. Når ældrecentret er lukket, stopper Rebild Kommunes forpligtelse til at betale tomgangsleje for de lukkede og ledige plejeboliger. Budgettet til lejetab er i 2020 på 2,4 mio. kr. på nuværende tidspunkt.

Lejetab - udgifter	Regnskab 2019	Forventet forbrug 2020
Ældreboliger	1,26	1,5
Akutpladser	0,35	1,1
Plejeboliger	2,98	2,8
Aflastningsboliger	0,74	0,7
I alt	5,33	6,1

Når vi kigger frem imod budget 2021, vil huslejudgifterne til boligerne i Nørager forventeligt bortfalde. De 18 akutpladser tages i brug, og tildeles finansiering til huslejudgifterne. Den reelle budgetudfordring i 2021 og frem de ledige plejeboliger og ældreboliger som ikke lejes ud, samt de boliger som på nuværende tidspunkt bruges til andet formål. På nuværende tidspunkt er den samlede forventning til budget 2021, at der mangler ca. 1,5 mio. kr. i budgettet hvis området skal balancere.

Budgetudfordring 2021	Forventet budget 2021	Forventet forbrug 2021	Forventet udfordring 2021
Ældreboliger - tomgangsleje	0,8	1,5	0,7
Akutpladser	1,5	1,5	0
Plejeboliger - tomgangsleje	0	0,8	0,8
Plejeboliger - brugt til andet formål, inkl. driftsbesparelse	0,7	0,7	0
Aflastningsboliger	0,6	0,6	0
I alt	3,6	5,1	1,5

Hjælpe midler

Hjælpe middelområdet oplever i disse år, at efterspørgslen på hjælpe midler stiger.

I Rebild Kommune vægtes selvstændighed, egenmestring og hverdagsrehabilitering i velfærdspolitikkerne med et særligt fokus, hvorfor principperne for bevilling af hjælpe midler i Rebild Kommune er; at hvis et hjælpe middel potentielt kan betyde, at behovet for hjemmehjælp reduceres, vil en bevilling af hjælpe middel foretrækkes.

Det betyder også, at hvis bevillingspraksis på hjælpe middelområdet ændres og dermed strammes, kan det potentielt betyde flere hjemmeplejetimer, hvilket på den lange bane vil være stærkt udgiftsfremmende. Hjælpe middelområdet er desuden underlagt vejledninger i lovgivningen og skærpente retspraksis, som indebærer, at en principafgørelse får betydning for udgifterne på hjælpe middelområdet.

Samtidigt er området også underlagt en kvalitetsstandard, som beskriver det givene serviceniveau som Rebild Kommune skal leve op til på hjælpe middelområdet.

Nogle af faktorerne for øgede udgifter er beskrevet nedenfor:

Lovgivning / retspraksis

- Lovgivningsændring for kravene for at bevilling af handicapbil i forhold til at kunne indgå i samfundet. Det har specielt i 2019 betydet øgede udgifter på bilområdet.
- Ændring i servicelov som betyder, at livskvalitet, inklusion i samfundet og arbejdsmarkedstilknøying kan have betydning for om et hjælpe middel skal bevilges.
- Gode indkøbsaftaler hvor produkterne kan erhverves til fornuftige priser. Til gengæld oplever vi øgede udgifter på konsulentbistand, kørsel, reservedele og servicering.
- Ny lovgivning betyder, at vi udlåner hjælpe midler midlertidigt.

Teknologiske fremskridt / opgaveglidning

- Opgaveglidning i forhold til det nære sundhedsvæsen. Borgere bliver udskrevet hurtigere efter indlæggelser, hvilket betyder flere midlertidige hjælpe midler såsom senge, bleer, kompressionsstrømper med mere.
- Med flere elektroniske hjælpe midler er der øgede udgifter til service, tilpasning, lovbestemte tilsyn, konsulentbistand, abonnementer mm. Hvis Rebild Kommune selv tilpasser, forsvinder garantien. Desuden har vi ikke selv kompetencerne til at justere og tilpasse alle hjælpe midler.
- Større fokus på OPI-samarbejde – samarbejdet mellem producenter, plejepersonale, brugere og terapeuter betyder mere specialiserede hjælpe midler og udvikling af nye produkter.
- Den teknologiske fremgang betyder, at der bliver lavet flere avancerede hjælpe midler, som både kan være dyre engangsbeløb, men også dyre at reparere. Det gælder eksempelvis proteser.

Generel udvikling

- Stigningen i andelen af overvægtige i samfundet – hjælpe midler til overvægtige er generelt dyre, og en bevilling af et hjælpe middel til en overvægtig vil ofte medføre udgifter til andet end blot hjælpe midlet, eksempelvis udvidelse af døre.
- Større fokus på rehabilitering, betyder flere hjælpe midler
- Efterspørgslen på og behovet for hjælpe midler bliver mere og mere individuelle og kræver mange individuelle tilpasninger. Når vi går ud over standardprodukter, bliver prisen høj.

Børnesager

Vi oplever en stigning i børnesager, og børnene bliver yngre, når de søger første gang. Børnehjælpe midler er ofte dyre. Dels er der ikke mange producenter, og dels er der mange tilpasninger, da børn vokser. I Region Nordjylland findes der et neuropædiatrisk team, som består af erfarne terapeuter, der har ekspertisen og som søger hjælpe midler på vegne af forældrene.

Særlige områder

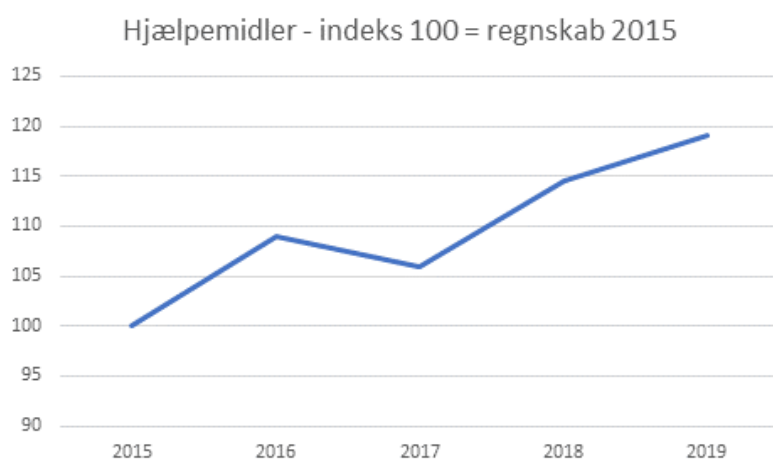
Vi lever længere og overlever traumatiske hændelser. Det betyder igen flere individuelle løsninger og løbende tilpasninger.

Der er meget mere fokus på avancerede hjælpemidler. Det handler eksempelvis om hjælpemidler, der kan understøtte borgers finmotorik eller kommunikationsmuligheder. Med disse hjælpemidler følger ofte andre hjælpemidler. Hvis borger får bevilget en el-kørestol, vil borger ofte også søge om automatisk døråbner og rampeanlæg.

En generel tendens er, at der efterspørges produkter, som kan understøtte borgers selvstændighed og livskvalitet.

Økonomi

Nedenfor fremgår udgiftsudviklingen for de samlede udgifter til hjælpemidler siden 2015. Fra regnskab 2015 er der altså en stigning på ca. 20% frem til regnskab 2019.

Det forventede regnskab ultimo april 2020 lyder på et forbrug på ca. 15,0 for hele 2020, det svarer til 0,4 mio. kr. mindre end regnskab 2019. På nuværende tidspunkt er der brugt 0,9 mio. kr. mindre end samme periode i 2019, her forventes den primære årsag at være Corona-situationen, hvor bevillinger og udlevering af mindre kritiske hjælpemidler generelt har været sat på standby. På grund af Corona-situationen og dens følger er der større usikkerhed omkring det forventede forbrug i 2020 end normalt. De generelle tendenser som er beskrevet i notatet, forventes at øge udgifterne over tid.

Budgetudfordring på hjælpemiddelområdet

De senere budgetår har hjælpemiddelområdet fået overført et merforbrug, men det oprindelige budget har også været overskredet, og forventes også overskredet i 2020 på trods af en forventet dæmpet udgiftsudvikling på grund af Corona.

Forventningen til budget 2021 og frem er på nuværende tidspunkt at udgifterne på hjælpemiddelområdet generelt vil stige yderligere. Et forsigtigt skøn vil være, at det oprindelige budget på hjælpemiddelområdet mangler ca. 0,5-1,0 mio. kr.

Hvis hjælpemiddelområdet får overført merforbrug i årene fremover også, vil det forventeligt betyde et merforbrug på området, også selvom området tilføres budget.

Opmærksomhedspunkter i 2020 fra ØKV1

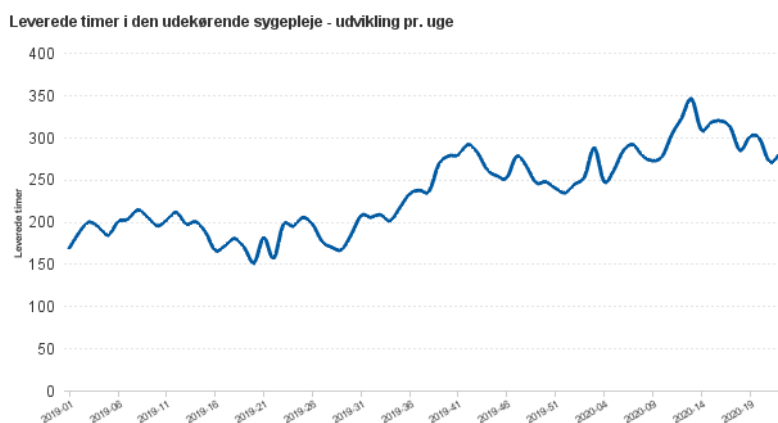
Elever – Øget normering

Budgetusikkerheden på elevområdet ligger i, om det øgede antal elever og det forlængede uddannelsesforløb vil betyde, at forbruget vil stige mere end der er afsat budget til.

På nuværende tidspunkt er forventningen at forbruget vil overstige budgettet i 2020 og frem, på trods af at elevområdet er blevet tilført ca. 1,0 mio. kr. i 2020.

Udekørende sygepleje

Fra efteråret 2019 og frem til nu har der været en tydelig tendens der viser, at den udekørende sygepleje har fået flere opgaver. Som nedenstående graf antyder leverede sygeplejen mellem 150-200 timer pr. uge, et år senere på samme tid er tallet næsten fordoblet til mellem 300-350 timer om ugen.

Hvis vi ser bort fra Corona-perioden i 2020, så er der stadig tale om en mærkbar stigning.

Opmærksomhedspunkter til kommende budgetudfordringer

På nuværende tidspunkt er der kendskab til 2 områder som til budget 2022 vil blive omtalt som budgetudfordringer. Af samme årsag indgår de i dette notat.

Udvidelse af Ådalscentret – først til budget 2022

Selvom udvidelsen af Ådalscentret først forventes klar til åbning i løbet af 2022, så er det relevant at nævne det som budgetudfordring. De 20 boliger vil udløse et lønbudget på forventeligt 9,1 mio. kr. i 2020-priser hvis alle boligerne kategoriseres som specialtilbudsboliger til demente, som resten af Ådalscentret er kategoriseret til at være. Det vurderes på nuværende tidspunkt, at behovet for specialiserede demensboliger vil stige over de kommende år.

Udover lønbudgettet er der et driftsbudget på et ukendt beløb, men forventeligt skal der afsættes mellem 0,2-0,4 mio. kr. Samlet set altså en budgetudfordring i 2022 på mellem ca. 9,3 mio. kr. og 9,5 mio. kr.

Bedre bemanning – udløb af puljemidler – først til budget 2022

Puljemidlerne til bedre bemanning som Rebild Kommune har prioriteret til hjemmeplejen, udløber med udgangen af 2021. Herefter overgår puljemidlerne til bloktilskud, og Rebild Kommune har derfor mulighed for frit at udmønte budgettet. Prioriteres budgettet til andre kommunale opgaver, vil det betyde en budgetudfordring for hjemmeplejen.